

GERHARD ERB

Bischof von Danzig in schwerer Zeit Biskup Gdański w trudnych czasach Carl Maria Splett

Der Autor schildert das Leben und Wirken des zweiten Danziger Bischofs Dr. Carl Maria Splett. Als 40-Jähriger übernahm er in dem politisch vom Nationalsozialismus bestimmten Freistaat Danzig diese brisante Aufgabe zwischen der deutschen und der polnischen Nation. Die Schwierigkeiten, dieses Bischofsamt in der NS-Zeit und zudem – ab 1939 – auch als Administrator der Diözese Kulm ein zweites Bistum zu führen, stellt die Broschüre in konzentriertem historischem Überblick dar. Ebenso werden die Umstände des vom polnischen Staat 1945/46 gegen Splett geführten Schauprozesses, der vorangegangenen Inhaftierung und der sich bis 1956 anschließenden unmenschlichen Einzelhaft geschildert. Abschließend sind drei Kapitel den Themen des bischöflichen Wirkens zwischen 1957 und 1964 in der Bundesrepublik Deutschland – besonders in Düsseldorf, wo der Bischof in der St.-Lambertus-Kirche auch begraben wurde – der Wahrnehmung bischöflicher Funktionen für die vertriebenen Danziger Katholiken und seiner Konzilsteilnahme 1963 sowie der offenen Frage einer nötigen Rehabilitierung Spletts durch den polnischen Staat gewidmet. Die komplett zweisprachig gestaltete Broschüre soll kompakt in-

„Biskup Gdański w trudnych czasach“ opisuje życie i działalność drugiego gdańskiego biskupa, dr Carla Marii Spletta. W wieku 40 lat przyjął funkcję biskupa, trudne zadanie między narodami polskim i niemieckim, w Wolnym Mieście Gdańsku, politycznie opanowanym przez narodowych socjalistów. Broszura w szerokim kontekście historycznym przedstawia trudności prowadzenia biskupstwa w czasach narodowego socjalizmu oraz od roku 1939 także administrowania w diecezji chełmińskiej. Opisano również okoliczności prowadzonego w latach 1945–1946 procesu pokazowego przeciwko

Splettowi, poprzedzające go aresztowanie i w końcu trwający do 1956 roku nieludzki areszt w odosobnieniu. Trzy ostatnie rozdziały poświęcono jego biskupiej działalności w latach 1957–1964 w Republice Federalnej Niemiec, w szczególności w Düsseldorfie – gdzie biskup został również pochowany, w kościele św. Lamberta, postrzeganiu biskupich funkcji wobec wypędzonych gdańskich katolików i jego udziale w soborze w 1963r. jak też pytania pozostającego wciąż bez odpowiedzi na temat potrzeby rehabilitacji Spletta przez państwo polskie. W pełni dwujęzyczna broszura ma formę zwartej informacji i

formieren und eine bemerkenswerte Persönlichkeit des deutschen kirchlichen Lebens der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts vorstellen, die im Grenzland zwischen Deutschen und Polen in politisch brisanten Zeiten wirkte. Bisher unveröffentlichte Bilder und Dokumente aus dem Archiv des Adalbertus-Werkes e.V. illustrieren den Text.

Gerhard Erb: Bischof von Danzig in schwerer Zeit – Carl Maria Splett. Herausgeber: Adalbertus-Werk e.V. – Bildungswerk der Danziger Katholiken. Verlag Wilczek, 11,90 7,00 Euro inkl. Versandkosten (Deutschland), zzgl. 2,20 Euro (sonstige Länder). ISBN-13: 978-3-00-019324-8, 2006, 92 Seiten, cellophaniert, 2-sprachig deutsch/polnisch, mit zum Teil bisher unveröffentlichten Fotos und Dokumenten.

prezentacji godnej uwagi osobowości niemieckiego kościoła pierwszej połowy XX wieku, który działał między Polską a Niemcami w trudnych politycznie czasach. Tekst ilustrowany jest przez dotychczas niepublikowane zdjęcia i dokumenty pochodzące z archiwum Stowarzyszenia Św. Wojciecha.

Gerhard Erb: Biskup Gdański w trudnych czasach – Carl Maria Splett. Wydawca: Stowarzyszenie Św. Wojciecha T.Z. – Towarzystwo Oświatowe Gdańskich Katolików. Wydawnictwo Wilczek. 30 20 zł plus koszty przesyłki. ISBN-13: 978-3-00-019324-8, 2006, 92 strony, papier celofanowy, wyd. dwujęzyczne: niemiecki/polski, z po części do tej pory niepublikowanymi zdjęciami i dokumentami.

Sonderpreis!

■ **Bestellungen bitte an:** ■ **Zamówienia proszę kierować do:**
Verlag Wilczek, An der Vehlingshecke 35, 40221 Düsseldorf
Fax: (0211) 153077, e-mail: wilczek.verlag@t-online.de

Bestellschein | Formularz zamówienia

■ Hiermit bestelle/n ich/wir _____ Expl. „Bischof von Danzig in schwerer Zeit – Carl Maria Splett“ zum Preis von ~~11,90~~ **7,00 Euro** inkl. Versandkosten (Deutschland), zzgl. 2,20 Euro (sonst. Länder). Ich/Wir verpflichte/n mich/uns die Zahlung unmittelbar nach Rechnungserhalt vorzunehmen.

■ Proszę o przesłanie _____ egz. książki Gerhard Erb: „Biskup Gdański w trudnych czasach – Carla Maria Splett” w cenie ~~30 20 zł~~ plus koszt przesyłki. Zobowiązuję się do niezwłocznego opłacenia wystawionego rachunku po jego otrzymaniu.

_____
Name, Vorname | Nazwisko, imię

_____
Straße | Ulica

_____
PLZ, Ort | Kod, miejscowość

_____
Datum, Unterschrift | Data, podpis